

EL NAIXEMENT DE CONVERGÈNCIA SOCIALISTA DE CATALUNYA A MATARÓ (1974)

Mataró, primers anys setanta, del segle passat.
Havia de morir Franco, però encara no moria.
Nosaltres volíem canviar les coses, però encara no les podíem canviar.

Per fer-ho, per tal d'aconseguir-ho, o almenys d'intentar-ho, ens havíem de preparar, i el primer era organitzar-se. De manual, si voleu, però les coses s'havien –i s'han– de fer així.

En Lluís Roca i Marimon, que ens va deixar ja fa uns anys, gran activista, inquiet com era –estava en el món de l'escoltisme, de les corals i de l'ensenyament del català; era ATS diplomata, feia de funcionari municipal i estava en mil i una iniciatives– es planteja fer un pas més en les seves activitats i amb gent del seu entorn. Som a l'estiu de 1972 i pensa que –no pas sense deixar de «fer país»– també s'ha de «fer política».

«EL GRUP»

Llavors, neix el que en dèiem «El Grup», o Grup Socialista. Amb el seu amic i company d'altres fatigues Ramon Manent engega el projecte. Amb ells dos, s'hi sumen la Pili González, en Ramon Salicrú, jo mateix i alguns que després van triar altres camins. Al març de l'any següent (1973) es fa una ampliació: vénen en Quim Amargant, l'Esteve Bergadà, l'Anna Comas, la Teresa Carreras i la M. Carme Maltas. D'aquest grup, gairebé tots hem seguit la trajectòria del socialisme català, fins avui que encara hi som.

Ens consideràvem d'esquerres, socialistes, amb certs principis del marxisme, però no comunistes, poc dogmàtics, ni partidaris d'una estructura massa jerarquitzada i centralitzada. També érem profundament catalanistes (per la llengua, la cultura, la història, per sentiment de país), autonomistes (almenys amb els poders que atorgava a Catalunya l'Estatut d'autonomia de 1932, o millor encara, el de 1931) i, a nivell d'Estat, potser federalistes.

Vam fer estudis de teoria política, d'història de Catalunya i d'altres matèries. Recordo les sessions amb l'Oriol Quadrada, que ens parlava del ventall polític de *Le Monde*. A continuació, una ronda dels partits que consideràvem més propers per tal d'escatir si ens en decantàvem per algun. Així van passar el Front Nacional de Catalunya (FNC, Joan R. Colomines acompanyat del mataroní Antoni Jané) a casa d'en Quim Amargant, tal com ell mateix ho recorda, el Partit Socialista d'Alliberament Nacional (PSAN, Josep Ferrer, cunyat de R. Manent, abril de 1973), el PSUC (Lluís Salvadores i Agustí Valdé a casa d'en Salicrú, el 2 de maig de 1974, el dia que van matar Puig Antich) i, possiblement, Bandera Roja. El desembre de 1974 (la memòria d'en Quim Amargant ho certifica; jo ja era al servei militar) va ser el torn de l'acabada de néixer Convergència Socialista de Catalunya (CSC), que s'havia format aquell estiu. Després de sentir el seu representant, Carles Monner, al domicili dels Manent-González, i de considerar-ho lligament, el Grup va decidir adherir-s'hi.

CONSTITUCIÓ DE CSC

La decisió a favor de CSC va venir motivada sobretot pel concepte de l'autogestió, que va engrescar molts dels assistents, i també pel fet que es tractava d'un partit nou i, per tant, diferent dels que hi havia en la clandestinitat, tot i que alguns membres del grup tenien simpatia pel PSAN (Ll. Roca, Q. Amargant). A partir d'assumir l'autogestió es va invitar a integrar-se al grup Manuel Mas, que era president de la històrica Unió de Cooperadors de Mataró.

Al primer nucli de CSC s'hi van anar incorporant de seguida (1975) altres persones: uns aportaven una formació potser més marxista, Pep Molsosa, Manel Mas, Joan Ametller, Pep Ros; uns altres venien d'ambients cristians, del món de l'escoltisme, de les corals i de l'ensenyament del català. Així, hi va entrar el Grup de Colònies (amb Pep Comas, Fàtima Soler, els germans Josep i Lluís Puig Rovira, Assumpta Valls, Àngela Llaquet, Salvador Calsapeu) i altres com Joan Vaquer, Montse Abras, Jeroni Escoda, Montse Lluch, Josep Maria Canals, Joan Burniol, Antoni Calsapeu (que venia del PSUC), el periodista Manuel Cusachs i Corredor (que sindicalment era de CCOO), Francesc Blanco, Pep Clofent (que havia militat el PSAN i al PSUC), Maria Calsapeu, Enric Sala, Antoni Batlle, els argentonins Jaume i Pep Duran.

Les incorporacions es feien per grup o individualment. Per exemple, Esteve Bergadà hi va portar Jeroni Escoda; Lluís Roca va incorporar Montse Abras i Joan Vaquer. Les reunions se seguien fent encara en cases particulars, especialment als domicilis dels Manent, Roca i Vaquer. La situació general anava canviant i ja no calia sortir agafats per parelles, com s'havia hagut de fer a vegades per dissimular.

Una reunió més formal va ser amb tots els militants del moment i assistència de Joan Reventós i l'advocat i sindicalista Jesús Salvador. Allí, els dos dirigents

varen parlar de la ideologia, objectius i estructura de CSC, que es volia configurar com un dels nuclis inicials del futur Partit Socialista Català. CSC s'estructurava en «fronts» (unes subestructures sectorials dintre del partit), en el cas del moviment obrer es parlava del «Front dels treballadors», que va ser exposat per Jesús Salvador. La trobada es va celebrar a casa de Joan Vaquer i Dolors Graupera, on els assistents que no tenien cadira es van haver d'asseure a terra.

CSC s'integra de seguida a l'organisme que aglutinava l'oposició al franquisme, l'Assemblea de Catalunya, en la seva formació local, l'Assemblea Democràtica de Mataró (ADM). De l'ADM Lluís Roca n'era fundador i hi participava des del principi, primer en nom de Joventuts Musicals i després, de manera dissimulada, pel «Grup». Llavors, ja com a organització política amb presència a la ciutat, CSC té un lloc a la Comissió Permanent de l'ADM, on és representada primer per Ramon Manent i després per Anna Comas.

A partir de març de 1976 estava convocat un cicle de conferències de presentació de tots els partits polítics, a l'estil del que havia tingut a Barcelona –amb gran èxit– amb el títol de «les Terceres Vies». Per CSC estaven anunciats Joan Reventós i el professor Joan Prats, que havien de parlar d'«El socialisme a Catalunya». El cicle no fou autoritzat i no es pogué celebrar.

CSC s'integrà a la Federació de Partits Socialistes (FSP), que aglutinava les formacions d'àmbit nacional o regional independents dels dos partits d'àmbit estatal, el PSOE i el PSP de Tierno Galván. En formaven part el PS del País Valencià (E. Lluch, A. Cucó), el PS d'Aragó (Juan Gastón), el PS d'Andalusia (Rojas Marcos), el de Madrid (Enrique Barón) entre d'altres. El cap de setmana del 18 al 20 de juny de 1976 tingué lloc a Madrid el congrés constituent de la FSP. Formant part de la delegació catalana, hi van assistir els mataronins Ramon Manent i Anna Comas. Precisament aquell dissabte, dia 19, tenia lloc a Mataró una gran manifestació per l'amnistia pels presos i represaliats polítics.

OBJECTIUS POLÍTICS

Convergència Socialista es plantejava la consecució de les llibertats polítiques, nacionals i sindicals, la necessitat que el moviment obrer i popular s'organitzessin en una perspectiva anticapitalista, l'objectiu de la construcció d'un sindicat unitari, la consideració del marxisme com a mètode idoni d'anàlisi i de transformació de la realitat i l'autogestió. Afirmava que la lluita pel socialisme i la lluita per l'autodeterminació nacional estan estretament lligades i s'advocava per la construcció d'un gran partit socialista a Catalunya i per la col·laboració amb els socialistes del País Valencià i de les Illes Balears, així com a la resta de l'Estat espanyol. Finalment, es definia el socialisme «com a model que garanteixi una democràcia real i unes formes autogestionàries a tots els àmbits de la vida social».

El 1976 CSC entra en el procés d'avançar cap a la unitat socialista i crea, amb els Independents pel Socialisme i altres grups, el PSC Congrés. Aquest grup d'independents (liderat, entre altres, per Alexandre Cirici) va comptar a Mataró amb Xavier Manté, Francesc Oller, Paquitona Floriach, Joaquim Font. El 1977, per tal de concórrer a les primeres eleccions generals, es forma la coalició Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE), amb la FC del PSOE i un altre grup d'independents (liderat per Rudolf Guerra i Juli Busquets), que a Mataró va aportar de nou al projecte Ramon Salicrú i J. Puig Pla. Aquella coalició resultarà guanyadora a Catalunya i a Mataró. L'any següent tindrà lloc el congrés fundacional del PSC (PSC-PSOE), al qual se sumarà el PSC-Reagrupament. En tot aquest trajecte es produiran noves adhesions i algunes baixes.

PANORAMA POLÍTIC A MATARÓ

En els moments dels inicis de CSC, el panorama dels partits polítics i sindicats de classe a Mataró, en la clandestinitat, era el següent:

- el Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), comunista, molt organitzat i actiu des dels anys seixanta, era present en el món de les fàbriques, professions liberals, estudiants, artistes, comunitats cristianes de base, dones. Va arribar a tenir cèl·lules al Centre, Cerdanyola, Cirera, Rocafonda i Els Molins, amb prop d'un centenar de militants.

- Unió Democràtica de Catalunya (UDC), el partit democratacristià català, que tenia un grup discret però fidel i constant, des de finals dels anys quaranta.

- els comunistes no ortodoxos de Bandera Roja.
- els socialistes marxistes i independentistes del PSAN.
- altres grups d'extrema esquerra marxista i maoista.
- en el camp del sindicalisme obrer, d'oposició a l'oficial o vertical, la CNS, unes ja combatives CCOO i algun nucli dels antics militants de la CNT, de tanta tradició a la ciutat.

- i en el món agrari va néixer la Unió de Pagesos.

A partir de 1975 s'organitzen a la ciutat altres partits socialistes; cadascun amb característiques pròpies i diferenciades:

- el Reagrupament Socialista i Democràtic de Josep Pallach, que comptava amb el regidor del Terç familiar Josep M. Boixet d'una banda i, d'una altra, amb el grup de Miquel Renui, Jaume Boter, Joan Barba.

- un petit nucli del Partit Socialista Popular (PSP), el partit del «viejo profesor» Tierno Galván, amb els ferroviaris Manzanares (pare i fill), i que ben segur tenia altres simpatitzants no organitzats a la ciutat;

- i, especialment, la renascuda Federació Catalana del PSOE, amb Fermín Fernández, Ricard Bonamusa, Juan Ramón Morante, José María López, Francesc Rimblas, entre altres, al costat dels històrics Narcís i Francesc Tristany, Francesc Anglas, Josep Calvet, Andreu Padrosa. Al moment de la unificació va aportar uns cent afiliats. I dic renascuda Federació Catalana del PSOE perquè ja havia existit a Catalunya i de manera molt concreta a Mataró.

- En el terreny sindical, la major part dels esmentats al punt anterior van dur a terme la reconstrucció de la UGT. Alguns d'ells, més Andrés Portillo, José Mellado i Emili Tarragó, s'havien introduït amb anterioritat al sindicat vertical, del qual van sortir-ne el 1976 per ordres rebudes de la direcció de la UGT.

L'opció sindical de CSC era la Unió Sindical Obrera (USO) per la seva identificació amb l'autogestió. Amb la unificació socialista de 1978 la UGT va passar a ser l'opció preferent.

COMMEMORACIÓ DELS 30 ANYS

El 4 de març de 2005 va tenir lloc un acte commemoratiu i de debat a l'entorn dels 30 anys de CSC amb el títol «De Convergència Socialista al Socialisme del Futur» amb la participació d'Isidre Molas, dirigent socialista i vicepresident del Senat. Va ser convocat pel Grup fundador de CSC a Mataró, amb el suport del PSC de Mataró. També hi van intervenir R. Manent, la periodista Teresa Carreras, qui signa i R. Salicrú.

De les paraules de Ramon Salicrú, n'extrec aquest fragment inicial:

«... Un grup d'amics de Mataró, de diferents tarannàs i procedències, però amb la idea de treballar per la democràcia des d'una perspectiva progressista, ens reuníem de forma regular. Érem persones que ens havíem conegut en altres ambients o estadis de la vida social, religiosa, cultural, recreativa ... mataronina».

En aquest paràgraf es referia al grup inicial, abans de la fundació de CSC. En produir-se aquesta, Salicrú i la seva dona, M. Carme Maltas, es trobaven a París, on van passar un any per raó d'estudis. Allí van assistir a reunions del Partit Socialista Francès.

I acabo amb uns altres fragments de la intervenció de Salicrú, on apunta una reflexió més crítica:

«Potser ens ha mancat –i aquesta és una insinuació per al posterior debat– capacitat per a connectar autènticament amb l'home del carrer, amb l'home senzill, i saber valorar i potenciar oficialment les tasques innegables realitzades per moltes entitats o associacions sorgides en el si d'una societat civil que s'organitza i que cerquen unes finalitats clarament identificables amb la causa del socialisme.

«Em direu que ja s'ha fet i que es fa. Però –al meu parer– ens cal més que mai dialogar, donar suport, convidar a la participació i integrar en un projecte comú i consensuat aquelles institucions, entitats o grups que treballen desinteressadament per un món més just i aquelles persones inquietes, que es mouen i que són testimonis ètics coherents, rebutjant qualsevol tipus d'egoisme, de luxe, de privilegi, de riquesa i d'ostentació.

«Penso, al meu modest parer, que ens cal fer un salt qualitatiu i arribar a plantejaments socialistes que superin l'àmbit reduït del propi terreny per a pensar en un socialisme a més gran escala, on siguin tingudes molt en compte problemàtiques d'aquest món d'avui cada vegada més globalitzat».

Josep Puig i Pla

FONTS i BIBLIOGRAFIA

Records personals i converses amb companys.

«30 anys de Convergència Socialista a Mataró». Article meu al digital *capgros.com*, 3 de març de 2005.

«El socialisme a Mataró. Dels orígens al PSC (1879-2007)». Article meu a *Felibrejada*. Grup d'Història del Casal. Any XIV, núm. 84 (Mataró, octubre-desembre 2007), 3.

J. PUIG PLA, «Mataró durant el franquisme (1939-1977): creixement de la ciutat, societat, política, cultura. Uns apunts», *XXIV Sessió d'Estudis Mataronins*. Museu Arxiu de Santa Maria (Mataró 2008), 280-281.

M. CUSACHS CORREDÓ, J. PUIG PLA, *L'Assemblea Democràtica de Mataró (1973-1977)*. Ed. del Maresme - Robafaves Ed. (Mataró 1983), 21, 28, 33.

PER LA UNITAT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA

Reunits militants socialistes provinents de partits, plataformes i grups diversos, veiem la necessitat d'obrir un procés de convergència socialista, de creació d'un ampli moviment d'unitat dels socialistes de Catalunya.

Creiem que aquest procés hauria de basar-se en dos eixos: d'una banda, la confrontació d'experiències i de posicions teòric-polítiques, de cara a una homogeneïtzació progressiva; d'altra, l'articulació d'unes formes de col.laboració pràctica i d'acció unitària sectorial i general.

L'objectiu d'aquest procés creiem que ha d'ésser la unificació política i organitzativa dels socialistes de Catalunya.

Per avançar amb eficàcia en aquest camí, de gran importància en el moment actual d'acceleració del procés de ruptura democràtica i de polarització creixent de la correlació de forces socials i polítiques, creiem que és necessari partir de l'establiment d'uns acords mínims que defineixin i enforteixin el marc polític d'aquesta convergència i que constitueixin el primer pas del procés d'unificació.

En aquest sentit, sotmetem a la vostra consideració els punts mínims sobre els que hem coincidit i que considerem útils per a homogeneïtzar posicions i avançar amb eficàcia pel camí de la unitat socialista:

1. Considerem com a objectiu primer en l'actual etapa de lluites de les classes populars, la consecució de les llibertats polítiques, nacionals i sindicals, en un procés de ruptura democràtica que posarà a primer terme l'actualitat d'una alternativa socialista. En aquest sentit, creiem que la lluita actual per les llibertats té un contingut revolucionari que ha de concretar-se en la necessitat de que el moviment obrer i popular s'organitzi en una perspectiva anticapitalista.

2. Dins el procés de lluita per les llibertats, valorem l'Assemblea de Catalunya com un marc polític fonamental, en la mida en què aconsegueixi aglutinar entorn de la classe treballadora a tots els sectors populars i democràtics que poden participar en el procés de ruptura democràtica.

3. Creiem que la lluita dels treballadors pot i ha de tenir avui l'objectiu de la construcció d'un sindicat unitari, amb autonomia pròpia, capaç d'agrupar les diverses tendències del moviment obrer. En aquesta perspectiva, considerem el moviment de les Comissions Obreres com un embrió d'aquest futur sindicat unitari de classe i creiem que cal impulsar un procés d'unificació de les diverses formes organitzatives de les CCOO i d'altres forces sindicals.

4. Sobre la base d'un respecte estricte de les opcions personals dels seus militants, la futura organització dels socialistes haurà de basar-se en la consideració del marxisme com a mètode idoni d'anàlisi de la realitat i de transformació d'aquesta.

5. En el nostre país, la lluita pel socialisme i la lluita per l'autodeterminació nacional estan estretament lligades. Creiem que el nostre problema nacional no trobarà la seva solució definitiva en un marc democràtic, sinó que aquesta es troba lligada estretament a una alternativa socialista.

Full volant «Per la unitat dels Socialistes de Catalunya» (1974).

han de tenir alguna cosa que veu re (especialment ara que el moviment obrer les ha dotat de contingut reorientatiu) amb la transició al sindicat de treballadors; i, per altra banda, utilitzar aquesta acció dins la OSE per a la seva denúncia i destrucció conscients, i per a l'operacionalització de la consciència de classe dels treballadors, les seves mobilitzacions i lluites, i la seva organització i coordinació a les fàbriques i empreses, obrers i comarques.

Es cada cop més urgent encetar i estimular un ampli debat d'abaix a dalt, des de les empreses fins la còrde de les actuals organitzacions i coordinacions sindicals clandestines passant per les Juntes sindicals, les Agrupacions, les UTT i les assemblees a la OSE, sobre les bases que han d'orientar el congrés constituent del sindicat unitari dels treballadors, així com sobre les concepcions que han d'insoirar aquest sindicat de demà.

Però l'acció dels treballadors organitzats en funció de les seves lluites serà element fonamental no ho oblidem en el procés de ruptura democràtica i en la construcció del sindicat de classe. Un sindicat de classe que els treballadors socialistes volen que sigui unitari, democràtic, autònom i anticapitalista.

Un sindicat unitari en el que la unitat reflecteixi la voluntat lliurement expressada dels treballadors. La unitat ha de respectar, de defensar i integrar el principi de llibertat sindical.

Un sindicat democràtic que té com a condició mínima el reconeixement clar i sense equívocs de que la unitat sindical dels treballadors és i serà una resultant de les diverses tendències que incideixen en el moviment obrer.

Un sindicat autònom i anticapitalista. Val a dir, un sindicat no només independent dels partits i de l'Estat, sinó també potenciador de la capacitat de resposta i decisió pròpia dels treballadors organitzats. D'aquesta manera serà possible, per altra banda, que el sindicat sigui alhora protagonista de la lluita reivindicativa diària dels treballadors i de l'acció transformadora del capitalisme, de les seves relacions de producció i del seu sistema de valors (dominació, autoritarisme, competència, jerarquització, etc.)

En aquesta línia, els treballadors socialistes creiem que una àmplia tendència sindical que integri totes les correntes que s'insoiren en la idea autogestionària és la que millor pot ajudar a que el sindicat unitari es situï clarament en aquesta perspectiva de transformació i superació del sistema capitalista.

★★★

PARTIT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Un ampli partit socialista, el que anomenem un partit de masses, no pot néixer de la reduïda voluntat d'unes dotzenes de persones; no pot sorgir de les formulacions, més o menys correctes, d'un grup de teòrics. No es pot construir a partir d'una teoria acabada que no tingui relació constant amb la lluita pràctica dels treballadors i dels grups socials que, precisament, han de nodrir amb homes, experiències i reflexió teòrica, aquest partit.

Per això, "CONVERGENCIA SOCIALISTA" es va concebre com a un procés vers el partit i no ens vam precipitar a constituir-lo, sinó que es va fixar, en un futur proper, aquest objectiu. És possible que un reduït nombre de persones al voltant d'una taula hauria pogut marcar un dogma i redactar uns estatuts. Però no s'hauria pogut construir un partit real basat a la pràctica de milers de persones a les fàbriques, al camp, a les escoles i universitats i a tots els barris de les nostres ciutats.

La construcció del partit havia de ser un procés; un procés naturalment contradictori, si veritablement havia de néixer de la pràctica.

Primer va ser la reunió de persones, accelerada i informal, entorn una crida, "Per la unitat dels socialistes de Catalunya". Va seguir la formació de cercles, promoguts per un nucli impulsor, que va fer possible la celebració de la I Assemblea de Delegats de la Convergència Socialista de Catalunya, a finals de 1974, i de la que sorgí la primera coordinació estable, responsable del procés de convergència.

Però els socialistes que convergien no eren gens inerts i exocèntics, sinó homes i dones ficats a les seves lluites, socials i polítiques. S'imposà la necessitat de concretar uns fronts, de definir, encara que fos mínimament, una formulació ideològica i uns principis estratègics en la marxa cap al socialisme; uns principis generals que relacionessin la nostra tàctica amb la política immediata. Aquesta tasca fou superada per la II Assemblea de Delegats, el juliol de 1975, que aprovà el document "Pel socialisme", elaborat i àmpliament discutit per tots els cercles de Convergència. Per deci-

CAP EL

sió de l'assemblea de coordinació general es va concebre ja com a direcció política, es va fixar un estatut mínim del militant i es va decidir també, el més important, la unitat d'acció de tots els cercles de Convergència i de tots els fronts, és a dir, passar decididament a la fase de front.

Actualment, la Convergència Socialista ha omès l'aspecte polític que correspon al Partit Socialista de Catalunya. Va adquirir una pràctica col·lectiva que exigeix l'actuació permanent de la seua Coordinadora General. Les coordinadores territorials i de front han pres sobre seu les urgències de la direcció política. D'altra banda, Convergència Socialista està present a les instàncies unitàries de Catalunya i avança també en la seva articulació amb els socialistes de tot l'Estat espanyol reunits a la Conferència Socialista Ibèrica.

La situació històrica que vivim està demanant ja l'anaricció del Partit Socialista de Catalunya. L'experiència col·lectiva de Catalunya el fa possible també. Urgeix la discussió intensa i profunda del Projecte de Manifest Programa; urgeix elevar el grau de formació dels nostres militants; urgeix concretar més les línies sectorials. I, decididament, anar cap al Partit.

La funció d'aquest partit serà obrir als treballadors, a les masses assalariades de Catalunya, un camí al socialisme. Això requereix

- ★ un partit que basi la seva política, a curt i llarg terme, en les nostres condicions concretes, sense dependències històriques ni de cap altre tipus.
- ★ un partit inequívocament democràtic i obert a tots els que veuen en el socialisme la superació històrica de la irracionalitat i la inhumanitat del capitalisme.
- ★ un partit cridat a la missió revolucionària de transformar les estructures socials fins aconseguir la societat sense classes, una societat d'homes lliures, en la que tota mena d'explotació i d'opressió hagi estat suprimida.
- ★ un partit avançat en les lluites dels treballadors i del poble, present i actiu a tots els fronts

El Grup fundador de **Convergència Socialista de Catalunya**, a Mataró, et convida al debat sobre els 30 anys de la seva fundació que es farà amb l'acte

De Convergència Socialista al Socialisme del futur

Intervindrà **ISIDRE MOLAS**, Vicepresident del Senat, que reflexionarà sobre "El socialisme d'avui i de demà".

També parlaran **Josep Puig i Pla**, escriptor, **Ramon Manent**, fotògraf, **Ramon Salicrú**, professor i **Teresa Carreras**, periodista, que actuarà de moderadora.

Lloc: Sala d'Actes de la Fundació Caixa Laietana (Casa Coll i Regàs), C. Argentona 55, Mataró.

Dia: divendres 4 de març de 2005

Hora: 7:30 del vespre

Amb el suport del PSC de Mataró.

Targetó invitant a l'acte dels 30 anys de CSC a Mataró (març de 2005).

Membres de la taula de l'acte dels trenta anys de CSC. Al centre, Isidre Molas (Foto Capgròs).